

NHŻ.1611.26.2017

Szczecin, dnia 29 stycznia 2018r.

Pan Marek Frydrych
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Goleniowie
ul. Pocztowa 36
72-100 Goleniów

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie stosownie do art. 51 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję *Panu/Pani* treść sprawozdania.

S P R A W O Z D A N I E
NR NHŻ – 1/2018
Z KONTROLI W TRYBIE UPROSZCZONYM
(KONTROLI DORAŻNEJ)

- 1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:**
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Goleniowie, ul. Pocztowa 36, 72-100 Goleniów.
- 2. Skład komisji przeprowadzającej kontrolę:** *(stopień, imię nazwisko, stanowisko służbowe kontrolera, komórka organizacyjna):*
 - Karolina Kowalska – asystent Oddziału Higieny Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku Działu Nadzoru Sanitarnego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Szczecinie - kierownik zespołu kontrolującego;
 - Lidia Kolesińska - Nowak – starszy asystent Oddziału Higieny Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku Działu Nadzoru Sanitarnego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Szczecinie.
- 3. Podstawa prawna przeprowadzania kontroli w trybie uproszczonym**
 - Ustawa z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092 z późn. zm.);
 - Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (j.t. Dz. U. 2017.149 z późn. zm.) oraz rozporządzenia wykonawcze;
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności;
 - Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt;
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych oraz inne przepisy prawa UE oraz krajowego wynikające z przebiegu kontroli.

4. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

15.12.2017r.

5. Okres objęty kontrolą:

2009 - 2017 rok

6. Zakres kontroli:

Sposób prowadzenia nadzoru przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Goleniowie nad blokiem żywienia Szkoły Podstawowej Goleniów - analiza dokumentacji nadzorowej dot. ww. obiektu.

7. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Goleniowie udzielający informacje:

Czynności kontrolne w dniu 25.08.2017r. w ww. obiekcie przeprowadzali pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Goleniowie:

- Magdalena Radzka – młodszy asystent Sekcji HŻŻiPU;
- Ewelina Ślimak - asystent Sekcji HŻŻiPU.

8. Ustalenia kontroli wraz z oceną skontrolowanego obszaru:

O fakcie przeprowadzenia kontroli doraźnej działalności obszaru Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Goleniowie Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie poinformował Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Goleniowie pismem z dnia 14.12.2017r. znak: NHŻ.1611.26.2017 (które zostało wysłane elektronicznie do stacji w Goleniowie tego samego dnia), bez wskazania adresu obiektu zaplanowanego do skontrolowania.

W dniu 15.12.2017r. upoważnieni przedstawiciele Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie: Lidia Kolesińska - Nowak – starszy asystent HŻŻiPU i Karolina Kowalska - asystent HŻŻiPU przybyli do Szkoły Podstawowej , gdzie po okazaniu legitymacji służbowych i poinformowaniu dyrektora szkoły o zamiarze przeprowadzenia kontroli sanitarnej, oczekiwali na przyjazd przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Goleniowie, którym przekazany został telefonicznie adres kontrolowanego obiektu. Czynności kontrolne podjęte zostały przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Goleniowie: Panią Magdalenę Radzką – młodszego asystenta oraz Panią Ewelinę Ślimak - asystenta, w obecności przedstawicieli Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie, którzy dokonali obserwacji sposobu prowadzenia oraz dokumentowania kontroli.

Podczas kontroli interwencyjnej, która została udokumentowana protokołem Nr HŻ-829/17 odniesiono się m.in. do:

- zakresu prowadzonej działalności, personelu pracującego w kontakcie z żywnością;
- obecności w pomieszczeniach bloku kuchennego sprzętów oraz produktów spożywczych niezwiązanych z prowadzoną działalnością tj. m.in. gofrownicy, miksera, surowych jaj, mąki, sody, cukru, bitej śmietany;
- przechowywania w urządzeniu chłodniczo - zamrażalniczym prywatnych środków spożywczych: wyrobów wędliniarskich, pierogów, ciast, napojów alkoholowych;
- organizacji w dniu kontroli „Kiermaszu Bożonarodzeniowego”, w trakcie którego odbywać będzie się sprzedaż środków spożywczych wyprodukowanych przez pracowników szkoły

- i uczniów oraz rodziców dzieci (przetwory warzywno-owocowe, wyroby piekarniczo-cukiernicze, suszone owoce);
- przechowywania licznych ciast (w tym nietrwałych mikrobiologicznie z kremem niepoddanym obróbce termicznej), dostarczonych na kiermasz przez rodziców uczniów, w niewłaściwych warunkach na klatce schodowej, w temperaturze otoczenia);
 - funkcjonowania na terenie szkoły sklepiku szkolnego bez zatwierdzenia, w którym w dniu kontroli sprzedawano cukierki, napoje, chrupki kukurydziane oraz popcorn.

W przedmiotowym protokole zawarto również opis stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, m.in.:

- niewłaściwe przechowywanie naczyń jednorazowego użytku (kubeczki do napojów niezabezpieczone przechowywane na klatce schodowej) oraz żywności (chrupki kukurydziane oraz wyroby piekarniczo-cukiernicze porzucane na podłodze w ciągu komunikacyjnym w piwnicy);
- brak dowodów zakupu asortymentu spożywczego sprzedawanego w sklepiku szkolnym.

Po zakończeniu kontroli doraźnej przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Goleniowie przekazali pracownikom Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie dokumentację nadzorową z poprzednich kontroli, zgromadzoną w teczce obiektu.

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie przeanalizował protokoły z kontroli przeprowadzonych w bloku żywienia Szkoły Podstawowej Goleniów w latach 2009 – 2017:

- protokół z kontroli tematycznej Nr HŻ-190/09 z dnia 31.03.2009r. (przeprowadzonej przez Panią Magdalenę Radzką - stażystę i Panią Jolantę Banaszak – młodszego asystenta). protokół został zatwierdzony pod względem formalnym – **w trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku monitorowania i rejestracji temperatury przechowywania mleka. Nie odnotowano jednak informacji na temat funkcjonującego w obiekcie systemu kontroli wewnętrznej (kolejne kontrole wykażą jego brak), który zakładałby prowadzenie takiego monitoringu (wówczas możliwe byłoby stwierdzenie braku realizacji założeń i zasadnym byłoby nałożenie mandatu). W dokumentacji brak dowodów wskazujących, na jakiej podstawie stwierdzono, że jest to nieprawidłowość, skoro jednak została odnotowana w protokole należało wszcząć postępowanie administracyjne w celu obciążenia opłatą za czynności kontrolne;**
- wniosek o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 12.05.2009r.;
- protokół z kontroli sanitarnej Nr HŻ-365/09 z dnia 05.06.2009r. (przeprowadzonej przez Panią Jolantę Banaszak – młodszego asystenta i Panią Magdalenę Radzką - stażystę). **W niniejszym protokole odnotowano bardzo lakonicznie: „Dokumentacja na zasadzie systemu HACCP w trakcie opracowywania”. Do niniejszego protokołu nie załączono „Arkusza oceny zakładu obrotu żywnością”.** Protokół został zatwierdzony pod względem formalnym;
- decyzja z dnia 09.06.2009r. znak: PS-N.HŻ-600-199/2009 zatwierdzająca obiekt w zakresie „*serwowania posiłków obiadowych dostarczanych przez firmę zewnętrzną. Wydawanie posiłków do konsumpcji na miejscu w naczyniach wielokrotnego użytku*”;
- protokół z kontroli sanitarnej Nr HŻ-788/10 z dnia 21.12.2010r. (przeprowadzonej przez Panią Magdalenę Radzką – stażystę i Panią Zofię Lasek – asystenta) - kontrola wykazała brak opracowanego systemu kontroli wewnętrznej opartego na zasadach systemu HACCP. **Do niniejszego protokołu nie załączono „Arkusza oceny zakładu obrotu żywnością”.** Protokół został zatwierdzony pod względem formalnym;

- zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego z dnia 21.12.2010r. znak: PS-N.HŻ-600-435/10;
- decyzja z dnia 03.01.2011r. znak: PS-N.HŻ-600-435/10 nakazująca stronie „*opracowanie, wykonanie, utrzymanie i dokumentowanie stałych procedur opartych na zasadach systemu HACCP w zakresie serwowania dań obiadowych wraz z opracowaniem, wdrożeniem instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej w tym zakresie*” – **dla niniejszej decyzji określono termin prawie 9 miesięcy, co w ocenie ZPWIS w Szczecinie jest terminem stanowczo zbyt długim biorąc pod uwagę zakres prowadzonej działalności (tylko porcjowanie i serwowanie) oraz fakt, że nie opracowano przedmiotowego systemu kontroli wewnętrznej od kontroli przeprowadzonej w dniu 05.06.2009r. (a najprawdopodobniej również nigdy wcześniej);**
- protokół z kontroli sprawdzającej Nr HŻ-671/11 z dnia 04.10.2011r. (przeprowadzonej przez Panią Magdalenę Radzką – młodszego asystenta i Panią Annę Laszkiewicz – młodszego asystenta) – kontrola wykazała niewykonanie obowiązku ww. decyzji. Protokół został zatwierdzony pod względem formalnym;
- zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego z dnia 04.10.2011r. znak: PS-N.HŻ-600-435/10;
- upomnienie z dnia 04.10.2011r. znak: PS-N.HŻ-600-435/10 wzywające do dobrowolnego wykonania obowiązku decyzji z dnia 03.01.2011r. znak: PS-N.HŻ-600-435/10 – **wątpliwości budzi fakt późnego doręczenia ww. pism tj. dopiero w dniu 13.10.11 (czyli po 9 dniach), co zostało odnotowane na zwrotnym potwierdzeniu odbioru, na którym brak datownika urzędu pocztowego, brak pieczęci szkoły oraz podpisu doręczającego. Powyższe wskazuje na nieprawidłowe postępowanie i opieszałość w doręczeniu ww. dokumentów, bezprawnie wydłużając stronie czas na usunięcie nieprawidłowości i wykonanie obowiązków decyzji;**
- protokół z kontroli sprawdzającej Nr HŻ-752/11 z dnia 03.11.2011r. (przeprowadzonej przez Panią Magdalenę Radzką – młodszego asystenta i Panią Annę Laszkiewicz – młodszego asystenta) – **sprawdzenie wykonania obowiązku, które zostało poprzedzone upomnieniem powinno odbyć się bezzwłocznie po upływie terminu określonego w upomnieniu, tj. w tym przypadku już 21.10.2011r. lub w niedługim odstępie czasu, a nie po 13 dniach od tej daty. Opisane postępowanie pozwala sądzić, że późne podjęcie czynności kontrolnych sprawdzających miało wydłużyć stronie czas na wykonanie obowiązków decyzji.** Protokół został zatwierdzony pod względem formalnym;
- zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego z dnia 03.11.2011r. znak: PS-N.HŻ-600-435/10;
- protokół z kontroli tematycznej Nr HŻ-1051/12 z dnia 07.12.2012r. (przeprowadzonej przez Panią Jolanę Banaszak - młodszego asystenta i Panią Magdalenę Radzką – młodszego asystenta) – protokół został zatwierdzony pod względem formalnym;
- protokół z kontroli tematycznej Nr HŻ-129/13 z dnia 21.02.2013r. (przeprowadzonej przez Panią Magdalenę Radzką – młodszego asystenta i Panią Ewelinę Ślimak - młodszego asystenta) – protokół został zatwierdzony pod względem formalnym;
- decyzja z dnia 16.05.2013r. znak: PS-N.HŻ-600-228/13 zmieniająca decyzję zatwierdzającą obiekt w części dotyczącej adresu szkoły;
- protokół z kontroli tematycznej Nr HŻ-854/14 z dnia 12.11.2014r. (przeprowadzonej przez Panią Ewelinę Ślimak - asystenta) – protokół został zatwierdzony pod względem formalnym;
- protokół z kontroli tematycznej Nr HŻ-245/15 z dnia 13.04.2015r. (przeprowadzonej przez Panią Ewelinę Ślimak – asystenta i Panią Magdalenę Radzką – młodszego asystenta) – protokół został zatwierdzony pod względem formalnym;
- protokół z kontroli sanitarnej Nr HŻ-855/16 z dnia 05.12.2016r. (przeprowadzonej przez Panią Magdalenę Radzką – młodszego asystenta i Panią Ewelinę Ślimak – asystenta) – **do**

niniejszego protokołu nie załączono „Arkusza oceny zakładu obrotu żywnością”. Protokół został zatwierdzony pod względem formalnym;

- protokół z kontroli tematycznej Nr HŻ-376/17 z dnia 12.06.2017r. (przeprowadzonej przez Panią Magdalenę Radzką – młodszego asystenta) - protokół został zatwierdzony pod względem formalnym.

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie zauważa, że w latach 2010-2017 przeprowadzono tylko 1 kontrolę sanitarną - kompleksową, w dodatku bez załączenia stosownego arkusza, pozostałe kontrole były kontrolami tematycznymi i sprawdzającymi. Ponadto należy stwierdzić, że opis stanu faktycznego większości ww. protokołów był powielany.

Z uwagi na stwierdzenie w dniu 15.12.2017r. licznych nieprawidłowości i ich dużą zbieżnością z zarzutami zawartymi w interwencji o znamionach skargi, Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie pismem z dnia 19.12.2017r. znak: ZPWIS.1611.26.2017 zwrócił się do PPIS w Goleniowie z prośbą o ustosunkowanie się do:

- produkcji na terenie szkoły gofrów z dżemem, bitą śmietaną, cukrem pudrem, ciast, pizzy, galaretek z dodatkami przez pracownika świetlicy oraz uczniów;
- produkcji przez pracowników szkoły w kuchni szkoły dżemu z dyni oraz pierników na kiermasz świąteczny;
- sprzedaży w sklepiku szkolnym produktów niezgodnych z tzw. „rozporządzeniem sklepikowym”;
- braku zaufania do PSSE w Goleniowie, co jest spowodowane znajomościami z dyrektorem szkoły,

które to zarzuty stanowiły podstawę do przeprowadzenia przez przedstawicieli Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie kontroli doraźnej działalności PSSE w Goleniowie w obszarze HŻŻiPU. Ponadto ZPWIS w Szczecinie poprosił także o wyjaśnienie kwestii braku nadzoru nad funkcjonującym od dawna sklepikiem szkolnym oraz usytuowania pralki w pomieszczeniu kuchennym, która zgodnie z informacjami przekazanymi przez dyrektora szkoły znajduje się tam od dawna, natomiast w przekazanej dokumentacji nadzorczej nie odnotowano żadnych zapisów mówiących o tym fakcie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Goleniowie w piśmie z dnia 22.12.2017r. odniósł się do ww. zarzutów i wyjaśnił, że:

- w trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 12.06.2017r. nie stwierdzono żadnych surowców do produkcji gofrów, ciast, pizzy, galaretek, sprzętu produkcyjnego jak również produkcji dżemu i pierników;
- część artykułów spożywczych wprowadzanych do obrotu w sklepiku szkolnym nie spełniało wymagań przepisów prawa żywnościowego, natomiast pozostałe były niewłaściwie oznakowane. Kwestia braku nadzoru nad sklepikiem szkolnym zlokalizowanym na terenie szkoły spowodowana była brakiem złożenia właściwego wniosku i brakiem jakichkolwiek informacji o jego funkcjonowaniu;
- pralka nie była nigdy używana w trakcie kontroli, procesy wydawania posiłków odbywają się w przedziale czasowym 11:20 – 11:50, co zdaniem PPIS w Goleniowie nie stwarza zagrożenia, ponadto według organu nie ma przepisów zakazujących instalowania takiego urządzenia w pomieszczeniach kuchennych;
- znajomość pracowników PSSE w Goleniowie z dyrektorem szkoły ograniczona jest wyłącznie do stosunków służbowych.

W ocenie Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie przeanalizowany materiał dowodowy i stwierdzone nieprawidłowości wskazują na zasadność interwencji o znamionach skargi i pozwalają

przypuszczać, że prowadzenie bardziej wnikliwego i bezstronnego nadzoru pozwoliłoby uniknąć przynajmniej części ze stwierdzonych w trakcie kontroli doraźnej nieprawidłowości.

9. Ocena skontrolowanej działalności:

W świetle powyższego, Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie ocenia działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Goleniowie w zakresie nadzoru nad blokiem żywienia Szkoły Podstawowej

Goleniów pozytywnie (dot. sposobu przeprowadzenia kontroli w obecności przedstawicieli ZPWIS w Szczecinie) oraz negatywnie (dot. nadzoru prowadzonego przed kontrolą doraźną). Na niniejszą ocenę miały wpływ n/w nieprawidłowości:

- brak wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie obciążenia opłatą za czynności kontrolne, w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości;
- zatwierdzenie bezwarunkowe obiektu, w którym nie był opracowany i nie funkcjonował system kontroli wewnętrznej oparty na zasadach systemu HACCP;
- opieszałość w egzekwowaniu wykonania obowiązków decyzji i szczególne traktowanie strony;
- częstotliwość kontroli sanitarnych niezgodna z procedurą urzędowej kontroli żywności;
- zbyt lakoniczny opis dotyczący stopnia opracowania systemu kontroli wewnętrznej, w protokole, stanowiącym podstawę wydania decyzji zatwierdzającej;
- brak załączenia „Arkusza oceny zakładu obrotu żywnością” do protokołów kontroli sanitarnych;
- wyznaczenie zbyt odległego terminu opracowania systemu kontroli wewnętrznej opartego na zasadach HACCP (niedostosowanego do zakresu prowadzonej działalności);

Wobec stwierdzonych uchybień w toku kontroli doraźnej Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie zaleca:

1. Sprawować nadzór nad blokiem żywienia Szkoły Podstawowej

Goleniów zgodnie ze wszystkimi obowiązującymi wymaganiami prawa żywnościowego, kodeksem postępowania administracyjnego oraz z aktualną procedurą i standardami urzędowej kontroli żywności;

2. Przeprowadzić szkolenia wszystkich pracowników obszaru HŻŻiPU w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości ujętych w niniejszym sprawozdaniu.

Pouczenie

Na podstawie art. 51 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej informuje, że Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Zachodniopomorski Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny
Szczecinie

dr. n. med. Małgorzata Domagała-Dobrycka
specjalista zdrowia publicznego

.....
podpis Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego
Inspektora Sanitarnego lub osoby upoważnionej